

rivalizálásáról. Azt láttam, hogy Lehel György hosszú regnálása alatt viszonylag nyugodt időszak volt, meghívtak sok magyar és sok külföldi karmestert. A hangtár a maga óriási anyagával mindezt pontosan regisztrálja. A jövőben, ha lesz még magyar zene és lesz még érdeklődés iránta, akkor világossá válik, hogy milyen hatalmas és pótolhatatlan munkát végzett a Rádiózenekar – dokumentálta gyakorlatilag a 20. század második felének magyar zenéjét

Elképzelnem sem tudom a magyar zenei életet a Rádiózenekar nélkül. Már régóta égető probléma, hogy sem anyagilag, sem mint alkalmazottak nincsenek megbecsülve a muzsikusok. Alárendelt szerepet ját-

szanak és csupán az összetartó erő és a lelkesedés ösztökéli őket további kitarásra, de az nyilvánvaló, hogy ez nem maradhat már sokáig így.

– Minden anyagilag válságos időszakban felmerül együttesek megszüntetésének veszélye, a kollektív leépítés le-hetősége. Most, amikor új hangversenyterem épült Budapesten éppenséggel akár még több zenekar is felléphetne. Ön hogyan vélekedik: a budapesti és környékbeli komolyzene iránt érdeklődők ma meg tudják tölteni még ezt az új termet is?

– Amennyiben elérhető áron kaphatók a hangversenyjegyek, természetesen meg lehet tölteni ezeket a termeket. Az én

problémám azonban az, hogy miért kellené pénzhányra hivatkozva ilyen szellemi tőkével rendelkező együtteseket ellehetetleníteni, amikor újabb és újabb zenekarok is alakulnak: van tehát pénz, csak valamilyen oknál fogva nem a legméltóbb helyre kerül. Mi lehet az oka, hogy nem a már megismert érték mögé állnak a támogatók? Mindez egy belső anarchiára utal, amelyben nem az a fontos, hogy ki hogyan teljesít, hanem hogy ki hogyan tud a pénzhez jutni? Kinek milyen kapcsolatai vannak? A Rádiózenekar pedig mindezt tehetetlenül nézi, mert hozzá van ragasztva egy olyan intézményhez, amelynek semmi köze nincs a művészethez azon kívül, hogy műsoraiban művészetet is közvetít. A mai világban ez életveszély; amikor ze-

A versenygyőztes nemcsak a szólófellépéseket, a zenekari munkát is élvezi

„Kontaktust kell teremteni a közönséggel!”

Bár saját bevallása szerint Seres Dóra nem igazán versenyzőalkat, s a megmérettetéseket sem szereti különösebben, az utóbbi néhány esztendőben hat nemzetközi versenyből négyet megnyert, a másik kettőn pedig a dobogó második fokára állhatott. 2005 januárjában pedig eddigi pályafutása talán legnagyobb győzelmét aratta, hiszen az egyesült államokbeli Young Concert Artists nevű zenei ügynökség versenyén, amelyre a világ minden tájáról ötszázán jelentkeztek, a döntő hét első helyezettje közé került. Az ügynökség három éves szerződést kötött a fiatal fuvolaművésznővel, aki ősszel már a New York-i Carnegie Hall közönsége előtt mutathatja meg tudását. Addig azonban a hazai közönség is találkozhat vele, hiszen a Rádiózenekar első fuvolistájaként is rendszeresen pódiumra lép. Seres Dóra két és fél esztendeje tagja az együttesnek, s nagyon élvezi a közös muzsikálást.

– Hogyan lett a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának a tagja, és miért éppen erre az együttesre esett a választása?

Akadémistaként egyre nagyobb vágyat éreztem a nagyzenekari játék után – erre

ugyanis az iskola keretei között kevés lehetőségünk akadt –, ezért úgy döntöttem, jelentkezem egy együttesbe. Februárban döntöttem erről, s mivel a legközelebbi próbajáték áprilisban a Rádiózenekaré volt, így ezen a megmérettetésen vettem részt. Örülök, hogy ehhez az együtteshez kerültem, mert a zenekarban nagyon jó a hangulat, olyan kollégák között dolgozhatom, akikkel remekül érzem magam, ráadásul kiváló produkciók részese lehetek. A muzsikusok az első pillanattól kezdve befogadtak, számos hasznos tanácsot kaptam tőlük, s mindenki igyekezett segíteni, hogy minél gyorsabban beilleszkedjek a zenekari munkába. Bár azért nemcsak a szólózásban, hanem a közös muzsikálásban is volt már tapasztalatom, hiszen korábban rendszeresen játszottam egy állandó fúvósötösben, így intonációs problémákkal nem küzdöttem, de azért bőven akadt tanulnivaló. Szólistaként hozzászóltam, hogy egy személyben döntöm el a darab tempóját, megformálását, karakterét, ami nagyzenekarban elképzelhetetlen, itt alkalmazkodásra van szükség.

– Nem lehetett egyszerű ez egy olyan együttes esetében, amelynek különleges a

repertoárja, s a modern kompozíciók, a kortárs zene gyakori előadója...

– Több ősbemutató résztvevője lehettem, s kifejezetten élvezem, hogy együtt dolgozhatom a zeneszerzővel. Roppant izgalmas és érdekes feladat. Az a két és fél év, amióta a Rádiózenekar tagja vagyok, hosszú idő, s nemcsak a kollégákat, de azt a zenei stílust is alaposan megismertem, amit az együttes képvisel. Ráadásul szólópályán is nagyon fontosnak tartom a zenekari játékot, nem is beszélve arról, hogy milyen fantasztikus az a zeneirodalom, amit az ember egy együttes tagjaként végigjátszhat. S persze mindkettő visszahat egymásra, s más hangszerekektől és az énekes szólistáktól is rengeteget lehet tanulni. S bár a rádiózenekari félállásomból most közös megállapodással egy negyed-ál-

nei rendező voltam, a főosztályvezető úgy kezelte az együtteseket, mint annak idején a brandenburgi herceg a saját udvari zenekarát. Mindent elkövetett azért, hogy mindent megkapjanak a muzsikusok, hogy legyenek külföldi fellépések is. Sok minden jobban ment akkor, mint most.

Aztán volt egy időszak, Vásáry Tamás működésének kezdetén, amikor tanácsadói testületet alkalmaztak. Nem állítom, hogy az ott elhangzó ötletek közül mindent meg is valósítottak, de legalább igény volt a szakvéleményre. E bizottság tagjaként emlékszem, hogy Vásáry Tamás szerződése is annak volt köszönhető, hogy a szakértői vélemény szerint a megüresedett helyet nagy tehetségű, magas

rendű muzsikussal kell betölteni. Ő vonzotta a közönséget, a zenekari művészetet alaposan ismerő művész, ráadásul nagyszerű zongorista, aki a zenekar muzikalitását erősítette, jelenítette meg. Neki is megvoltak az ellenfelei, miután nincs olyan ember, akiért mindenki egyformán lelkesedne. Különösen azok ágáltak ellene, akik a helyére szerettek volna kerülni. És végül fel kellett adnia, mert nem tudott pénzt szerezni, hogy emberibb körülmények közé kerüljenek a muzsikusok. És mert a hatalom nem segített, ő letette a pálcát. Más zenekaroknál háromszor annyi fizetést kapnak a zenészek, mert el tudja valaki intézni. Szervezetekkel, a magántőkével, esetleg a fővárossal találják meg a szükséges kapcsolatokat. Nem ar-

ról van szó természetesen, hogy ők miért kapnak többet, hiszen még az sem olyan sok; azt fájjalom, hogy a Rádiózenekarnak nem jut ebből, pedig a zenei színvonaluk ugyanolyan magas.

– *Honnan lehetne megtudni, hogy mi vonzza a magántőkét? Hogy miért éri meg jobban egy kezdő, reklámhordozóként még nem értékelhető együttest támogatni, mint mondjuk a Rádiózenekart?*

– A Rádiózenekar menedzsmentje, zenei vezetője ha pénzben is megnyilvánuló kapcsolatot talál, azonnal ott a bökkenő, hogy a Magyar Rádió mint költségvetési intézmény másképp jelenik meg a piacon, mint egy önálló szervezetként megalakult

lás lett, hiszen a sok egyéb elfoglaltságom mellett egyelőre erre jut csak időm, ezt azért szeretném a jövőben is megtartani. Akár csak azt, hogy egyre több kamarafarmációban játszom, hiszen ezek a közös muzsikálások nagyon lényegesek szakmailag is, ráadásul nagyon élvezetesek!

– *Hogyan lehet a versenyeket, fellépéseket, a tanulást és tanítást belezsúfolni a mindennapokba?*

– Az időbeosztásban nagy rutinom van, hiszen akadt olyan időszak az életemben, amikor egyszerre voltam a Zeneakadémia és a müncheni főiskola hallgatója. Általában este felszálltam Pesten a vonatra, s másnap reggel érkeztem meg a német városba, ahol aztán kezdődtek is az óráim. De már gyerekként is sok mindennel foglalkoztam, hiszen zenei általános iskolába jártam. Bár a családomban senki nem volt muzsikus, mindenki szerette a komolyzenét. Először énekkaros voltam, majd második-harmadikos koromban úgy indultam el Lentiben, az Ádám Jenő Zeneiskolába, hogy zongorázni akarok, a felvételig azonban fuvolistaként jöttem ki. Ahogy ugyanis a folyósón sétáltam, az egyik teremből fuvolaszó szűrődött ki. Benyitottam, s azonnal, első hallásra beleszerettem ebbe a hangszerbe. Fuvolatanulmányaimat *Pártosné Baranyai Olgánál* kezdtem, majd az általános iskola befejezése után jelentkeztem a Pécsi Művészeti Szakközépiskolába, ahol *Szeléndi Zsuzsa* osztályába kerültem. Érettségi után elsőre sikerült a zeneakadémiai felvételem, s *Kovács Lóránt* növendéke lettem. Nagyon fontos volt a pályámon az is, hogy elsőként részt vehettem az egyik zenei

példaképm, *Paula Robison* kurzusán. Baráti kapcsolatba kerültünk, meghívott magához Bostonba, magánórát adott nekem, és bevezetett az amerikai zene világába. Utolsó akadémiai évemmel párhuzamosan már jártam Münchenbe is, ahol *Adorján András* tanítványaként szereztem másoddiplomát. Jelenleg pedig ismét *Kovács Lóránt* a szakmai konzulensem, doktoranduszként a DLA fokozatomat akarom megszerezni a Zeneakadémián. DLA hallgatóként az ő felkérésére, heti négy órában tanítok is, elsős, második zeneakadémistákkal foglalkozom. Nagyon élvezem az órákat, s a hallgatóimtól magam is rengeteget tanulok. Minden tanítvány más és más hozzáállást igényel, mindenkihez meg kell találni a kulcsot, ami nem könnyű feladat, de ebben igyekszem két pedagóguspéldaképemet, *Kovács Lórántot* és *Adorján Andrást* követni.

– *Mennyire tudja megtanítani növendékeinek azt a hozzáállást, amellyel ön, annak ellenére, hogy nem tartja magát versenyzőtípusnak, ennyi győzelmet aratott?*

– Egy-egy nemzetközi megmérettetésen a maximális felkészültség, a szinte már tökéletes technikai tudás alapkövetelmény. A mezőnyből akkor tud valaki kitűnni, ha képes belevinni egyéniségét a játékba, ha egyéni elképzelései vannak, és jó a stílusismerete. Emellett tudnia kell kontaktust teremteni a közönséggel! Ma már nem elég jó muzsikusnak lenni, fontos, hogy az előadó jó színpadi művész is legyen. Számomra nagyon szerencsés volt, hogy Pécsen nemcsak muzsikusokkal, hanem képzőművészekkel, tanácsokkal tanulhattam együtt, és bejárhat-

tam az óráikra. Nagyszerű lenne, ha a fiatalok a zene mellett tanulnának például színészetet is. Angliában részt vehettem *William Bennett* fuvolaművész kurzusán, ahol számos meghívott vendégművész volt, s akadt közülük egy színész, aki a színpadi gátlások feloldására igyekezett megtanítani a fiatal zenészeket. Kérdés persze az is, hogy ki milyen lelki alkat, mennyire vannak kötélből az idegei. A nemzetközi megmérettetések okozta stresszt megszokni nem lehet, de hozzá lehet edződni.

– *S ezután az óriási győzelem után szeretne még újabb versenyeken indulni?*

– Nem, mert elértem, amit akartam. Ez a szerződés a Young Concert Artists zenei ügynökséggel azt jelenti, hogy három esztendőn át ők szervezik számomra a fellépéseket a világ neves koncerttermeibe, és nemcsak a menedzserülön, hanem Európában is. S ezt a megállapodást meg is lehet hosszabbítani...

– *Huszonnégy évesen szép sikereket mondhat magáénak. Hogyan képzeled a folytatást?*

– Örülnék, ha Magyarországon nagyobb lenne a kereslet a kamaragyüttesek iránt, ha változatosabb hangszer-párosításokkal léphetnék itthon is pódiumra! Tavaly már megjelent egy CD-m a Hungaroton kiadásában, amelyet *Mali Emese* zongoraművésszel készítettem *Flautissimo* címmel, s jó lenne más darabokat is lemezre játszani! S persze szeretnék minél több jó koncertet adni, s minél több tudnivalóra megtanítani a növendékeimet! A folytatást pedig majd meglátjuk...

R. Zs.